

تحلیل و بررسی ساختارهای اجتماعی و اقتصادی شهرستان فارس و نقش آن در توسعه منطقه‌ای

مریم کریمیان بستانی^{۱*}، حبیب قاسمی^۲، محمد جعفرزاده قه‌دریجانی^۲

۱- استادیار، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد زاهدان، دانشکده علوم انسانی، گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، زاهدان، ایران

۲- دانشجوی دکتری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد زاهدان، دانشکده علوم انسانی، گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، زاهدان، ایران

چکیده

از جمله معیارهای برنامه‌ریزی منطقه‌ای، مشخص کردن نابرابری‌ها، تعیین وضعیت مناطق بر حسب برخورداری از شاخص‌های توسعه می‌باشد. لذا برای رسیدن به توسعه‌ای متعادل و همه‌جانبه که منجر به بهبود زندگی همه انسان‌ها شود نیاز به برنامه‌ریزی مناسب و بهینه در سطح ملی و منطقه‌ای داریم. توسعه منطقه‌ای، یکی از مباحثی است که در چند دهه اخیر، توجه برنامه‌ریزان، را به خود جلب کرده است. در این راستا هدف پژوهش حاضر تحلیل و بررسی ساختارهای اجتماعی و اقتصادی شهرستان فارس و نقش آن در توسعه منطقه‌ای می‌باشد. روش تحقیق در این مطالعه توصیفی - تحلیلی و مبتنی بر مطالعات کتابخانه‌ای، اسنادی و میدانی می‌باشد. جامعه آماری جمعیت ۳۸۵ نفر از ساکنین مناطق شهرستان فارس را شامل می‌شود. نتایج تحلیل ساختار اجتماعی و اقتصادی شهرستان فارس و نقش آن در توسعه منطقه‌ای نشان داده شد، در تمامی شاخص‌های مطرح شده $Correlation$ به دست آمده به سمت ۱ و همچنین سطح معناداری (SIG) به دست آمده کمتر از ۰/۰۵ است که این ارتباط معنادار و مثبت بین ساختار اجتماعی و اقتصادی و توسعه منطقه‌ای فارس را نشان می‌دهد. نتایج اثرات مستقیم و غیرمستقیم ساختارهای اجتماعی فارس در توسعه منطقه‌ای نشان داد که، شاخص ارتباط اجتماعی با ضریب Beta به دست آمده ۰/۴۳۲، شاخص اعتماد فردی با ضریب Beta ۰/۵۶۳، شاخص مشارکت با ضریب Beta به دست آمده ۰/۵۶۷، شاخص اعتماد نهادی با ضریب Beta به دست آمده ۰/۴۳۲ و همگی با سطح معناداری ۰/۰۰۰، اثرات مستقیم خود را در توسعه منطقه‌ای ایفا می‌کنند. همچنین در ساختارهای اقتصادی بخش کشاورزی با ضریب Beta به دست آمده ۰/۳۴۹، بخش صنایع و معادن با ضریب Beta به دست آمده ۰/۵۴۹، بخش خدمات با ضریب Beta به دست آمده ۰/۶۷۸، بخش بازرگانی خارجی با ضریب Beta به دست آمده ۰/۵۶۴ و در نهایت بخش اشتغال خارجی با ضریب Beta به دست آمده ۰/۴۴۳ و همگی با سطح معناداری ۰/۰۰۰، اثرات مستقیم خود را در توسعه منطقه‌ای ایفا می‌کنند.

واژه‌های کلیدی: ساختارهای اجتماعی و اقتصادی، توسعه منطقه‌ای، توسعه پایدار، شهرستان فارس